

NGUYỄN THỊ MAI LAN

MỘT SỐ ĐIỂM ĐÁNG LƯU Ý VỀ ĐĂNG KÝ DOANH NGHIỆP THEO NGHỊ ĐỊNH 296/2026/NĐ-CP

Ngày 23/7/2026, Chính phủ đã ban hành Nghị định 296/2026/NĐ-CP (**Nghị định 296**) sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định 168/2025/NĐ-CP về đăng ký doanh nghiệp (**Nghị định 168**). Nghị định 296 được ban hành nhằm cắt giảm thủ tục hành chính, đồng thời thực hiện các khuyến nghị của Diễn đàn toàn cầu về minh bạch và trao đổi thông tin vì mục đích thuế thuộc Tổ chức Hợp tác và Phát triển kinh tế (**OECD**), giải quyết những khó khăn, vướng mắc phát sinh trong thời gian thi hành Nghị định 168 vừa qua. Trong nội dung của Bản tin pháp luật này, Văn phòng Luật sư NHQuang&Cộng sự sẽ phân tích một số điểm mới đáng chú ý của Nghị định 296 tác động trực tiếp tới doanh nghiệp như sau:

Thứ nhất, Nghị định 296 đã mở rộng phương pháp nhận diện “chủ sở hữu hưởng lợi của doanh nghiệp” theo hướng bổ sung định nghĩa và làm rõ các tiêu chí xác định cá nhân sở hữu/kiểm soát cuối cùng trên thực tế. Cụ thể như sau:

- “*Chủ sở hữu hưởng lợi của doanh nghiệp*” là một hoặc nhiều cá nhân trực tiếp hoặc gián tiếp sở hữu hoặc kiểm soát cuối cùng trên thực tế đối với doanh nghiệp đó, không bao gồm cá nhân đại diện cho vốn nhà nước. Định nghĩa này đã làm rõ bản chất kinh tế thay vì chỉ liệt kê các tiêu chí xác định mà chưa nhận diện được rõ ràng như Nghị định 168.
- Trên cơ sở định nghĩa trên, phạm vi xác định chủ sở hữu hưởng lợi cũng được mở rộng theo 03 hướng cụ thể: (i) khái niệm “sở hữu gián tiếp” được mở rộng sang cả trường hợp sở hữu vốn điều lệ, cổ phần thông qua các thỏa thuận pháp lý khác (không chỉ giới hạn ở việc sở hữu thông qua tổ chức khác như quy định tại Nghị định 168), đồng thời cho phép cộng gộp tỷ lệ sở hữu trực tiếp và gián tiếp để tính ngưỡng 25%; (ii) trường hợp nhóm cá nhân có quan hệ gia đình hoặc có hợp đồng cùng nhau sở hữu từ 25% trở lên thì toàn bộ các cá nhân trong nhóm đều được xác định là chủ sở hữu hưởng lợi của doanh nghiệp; (iii) đối với công ty hợp danh, tất cả thành viên hợp danh đương nhiên là chủ sở hữu hưởng lợi, không phụ thuộc vào tỷ lệ góp vốn hay quyền biểu quyết của họ.
- Tiêu chí về quyền chi phối một số vấn đề quan trọng của doanh nghiệp (như bổ nhiệm, miễn nhiệm nhân sự chủ chốt;

sửa đổi Điều lệ; thay đổi cơ cấu tổ chức; quyết định chính sách tài chính, đầu tư và hoạt động; tổ chức lại, giải thể doanh nghiệp) chỉ được sử dụng để xác định chủ sở hữu hưởng lợi trong trường hợp: (i) không có cá nhân nào đáp ứng tiêu chí sở hữu từ 25% trở lên, hoặc (ii) có căn cứ cho thấy cá nhân đáp ứng tiêu chí sở hữu 25% trở lên không phải là chủ sở hữu hưởng lợi của doanh nghiệp.

- Trường hợp không có cá nhân nào đáp ứng tiêu chí về quyền sở hữu hoặc quyền kiểm soát thực tế tại điểm (ii) và (iii) nêu trên, chủ sở hữu hưởng lợi được xác định là người quản lý doanh nghiệp có quyền hạn lớn nhất để hành động thay mặt cho doanh nghiệp, trừ trường hợp cá nhân đó là người đại diện vốn nhà nước trong doanh nghiệp.

Thứ hai, Nghị định 296 bổ sung một số quy định về tạm ngừng kinh doanh. Nhằm đáp ứng một trong những khuyến nghị của OECD, Nghị định đã bổ sung quy định về tổng thời gian tạm ngừng kinh doanh liên tiếp không được quá 24 tháng và yêu cầu người đại diện theo pháp luật của doanh nghiệp phải xác nhận việc tiếp tục kinh doanh trở lại và cam kết đã thực hiện đầy đủ nghĩa vụ về đăng ký doanh nghiệp với Cơ quan đăng ký kinh doanh cấp tỉnh trong thời hạn 05 ngày làm việc kể từ ngày kết thúc thời hạn tạm ngừng kinh doanh đã thông báo. Trường hợp doanh nghiệp không gửi báo cáo đến Cơ quan đăng ký kinh doanh cấp tỉnh trong thời hạn 06 tháng kể từ ngày hết hạn gửi báo cáo, Cơ quan đăng ký kinh doanh cấp tỉnh thu hồi Giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp và phải thực hiện thủ tục giải thể theo quy định tại Điều 65 Nghị định 296.

Đồng thời, Nghị định cũng bổ sung quy định về nghĩa vụ của doanh nghiệp, hộ kinh doanh phải thực hiện đăng ký thay đổi, thông báo thay đổi nội dung đăng ký doanh nghiệp theo quy định nếu có thay đổi thông tin đăng ký doanh nghiệp trong thời gian tạm ngừng kinh doanh theo khoản 2 Điều 30, khoản 2 Điều 31 Luật Doanh nghiệp. Quy định này góp phần công khai, minh bạch hóa thông tin về tình hình đăng ký doanh nghiệp ngay cả khi các doanh nghiệp này đang ngừng kinh doanh.

Thứ ba, Nghị định 296 đã sửa đổi, bổ sung các nguyên tắc nhằm giải quyết những khó khăn phát sinh trong thực tiễn, đảm bảo minh bạch, rõ ràng và thống nhất trong việc giải quyết thủ tục đăng ký doanh nghiệp, bao gồm:

- Bổ sung trách nhiệm của chủ sở hữu, cổ đông, thành viên của công ty trong việc thực hiện đầy đủ quy định về tài sản góp vốn tại khoản 2 Điều 34 Luật Doanh nghiệp, không đứng tên thay người khác để góp vốn vào doanh nghiệp. Điều này góp phần làm tăng trách nhiệm của chủ sở hữu, cổ đông, thành viên đối với tính hợp pháp của tài sản

góp vốn; bổ sung cơ sở ngăn chặn việc đứng tên góp vốn thay người khác, qua đó tăng tính minh bạch về thông tin của chủ thể góp vốn.

- Đơn giản hóa thành phần hồ sơ (ví dụ như bản sao Giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp, Giấy chứng nhận đăng ký thuế, Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư, ...) trong trường hợp cơ quan đăng ký kinh doanh có thể khai thác, sử dụng thông tin sẵn có trên Cơ sở dữ liệu quốc gia về đăng ký doanh nghiệp và cơ sở dữ liệu chuyên ngành khác.
- Đối với doanh nghiệp nhà nước do Nhà nước nắm giữ 100% vốn điều lệ, thay thế “nghị quyết hoặc quyết định của chủ sở hữu công ty, văn bản cử người đại diện theo ủy quyền của chủ sở hữu là tổ chức” bằng “văn bản của tổ chức, cá nhân có thẩm quyền theo quy định pháp luật về quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp và pháp luật khác có liên quan”.

Bên cạnh những nội dung nêu trên, Nghị định 296 còn quy định nhiều vấn đề quan trọng khác có liên quan đến việc tổ chức lại cơ quan đăng ký kinh doanh cấp xã theo mô hình chính quyền địa phương hai cấp; cắt giảm thời hạn giải quyết nhiều thủ tục đăng ký doanh nghiệp và đăng ký hộ kinh doanh từ 03 xuống còn 02 ngày làm việc; và một số quy định chuyển tiếp, điều khoản thi hành khác. Nghị định 296 có hiệu lực thi hành kể từ ngày 23/7/2026. Trong trường hợp Quý Khách hàng và bạn đọc có nhu cầu tìm hiểu thêm về các quy định của Nghị định 296 cũng như các vấn đề pháp lý phát sinh trong quá trình thực hiện đăng ký doanh nghiệp, Văn phòng Luật sư NHQuang&Cộng sự luôn sẵn sàng đồng hành và hỗ trợ tư vấn nhằm đáp ứng nhu cầu của Quý Khách hàng và bạn đọc.

Lưu ý:

Bài viết này chỉ nhằm mục đích cung cấp các thông tin chung và không nhằm cung cấp bất kỳ ý kiến tư vấn pháp lý cho bất kỳ trường hợp cụ thể nào.

Các quy định pháp luật được dẫn chiếu trong nội dung bài viết có hiệu lực vào thời điểm đăng tải bài viết nhưng có thể đã hết hiệu lực tại thời điểm Quý Khách hàng tiếp cận bài viết này.

Tìm hiểu thêm về NHQuang tại:

